

Sygn. akt II KO 79/21

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **J.F.**

oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 209 § 1 1a k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,

na posiedzeniu w dniu 30 września 2021 r.

wniosku Sądu Rejonowego w P.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł..

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2021 r. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy o sygn. akt II K [...] innemu równorzędnemu sądowi – Sądowi Rejonowemu w Ł. z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Zdaniem tego Sądu zły stan zdrowia oskarżonego znacząco utrudnia mu udział w postępowaniu sądowym przed Sądem Rejonowym w P.. Jak zaś wynika z akt sprawy, oskarżony mieszka obecnie w Ł., co uzasadnia przekazanie sprawy do sądu znajdującego się w pobliżu miejsca jego zamieszkania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Sądu Rejonowego w P. zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie i piśmiennictwie utrwalone jest stanowisko zgodnie, z którym, dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania sprawy sądowi innemu niż właściwy nie tylko wówczas, gdy zagrożony jest obiektywizm oraz swoboda orzekania, lecz również wtedy, gdy nie jest możliwe rozpoznanie sprawy przez

właściwy sąd, z uwagi na zły stan zdrowia oskarżonego, który uniemożliwia mu stawiennictwo w sądzie znacząco odległym od miejsca jego zamieszkania. Odstępstwo od ogólnej zasady właściwości, doprowadzić ma bowiem do usunięcia niepożądanego sytuacji, która - z powodu stanu zdrowia oskarżonego – stanowi przeszkodę do wydania w sprawie orzeczenia kończącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 18 sierpnia 2005 r., III KO 47/05, Lex nr 153240; z dnia 4 lipca 2006 r., V KO 55/06, OSNKW 2006, z. 9, poz. 85; z dnia 23 lutego 2017 r., II KO 9/17, Lex nr 2238704).

W przedmiotowej sprawie opisana okoliczność zachodzi. Jak wynika ze sporządzonego przez kuratora kwestionariusza wywiadu środowiskowego, jak również z dołączonego do akt sprawy orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, oskarżony przebył udar niedokrwienny mózgu z niedowładem prawostronnym oraz cierpi na nadciśnienie tętnicze i hiperlipidemię mieszaną. Oskarżony został uznany za niepełnosprawnego w stopniu umiarkowanym. W orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności z 2021 r. uznano, że nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia względem orzeczenia z 2001 r. Ponadto stwierdzono u oskarżonego naruszoną sprawność organizmu uniemożliwiającą samodzielne pełnienie ról społecznych. Należy wskazać, że wprawdzie w tej sprawie brak jest opinii biegłego sądowego co do stanu zdrowia oskarżonego, jednakże dołączone do akt sprawy dokumenty pozwalają na podjęcie merytorycznej decyzji.

Należy zgodzić się zatem ze stanowiskiem Sądu Rejonowego w P., że uczestniczenie w czynnościach sądowych przed Sądem Rejonowym w Ł. jest z punktu widzenia ochrony jego zdrowia znacząco korzystniejsze ze względu na fakt zamieszkiwania oskarżonego w Ł.. Mając na uwadze znaczną odległość dzielącą Sąd Rejonowy w P. od miejsca zamieszkania oskarżonego (ok. 150 km), podróż naraża oskarżonego na nasilenie istniejących dolegliwości.

Co istotne, rozwiązanie takie jest zasadne również ze względu na potrzebę stworzenia warunków do takiego prowadzenia postępowania, które toczyć się będzie bez zwłoki oraz zakończy się w rozsądnym terminie rozstrzygnięciem sądu. Nadto wypada zauważyć, że umożliwienie oskarżonemu uczestniczenia w czynnościach procesowych w dogodny dla niego sposób ze względu na zły stan zdrowia, stanowi realizację chronionego konstytucyjnie i konwencyjnie prawa do

sądu. Państwo winno bowiem dążyć do zapewnienia efektywnej realizacji tego uprawnienia, nawet gdy konieczne jest odstępnie od ogólnej właściwości miejscowej sądu (zob. postanowienie SN z dnia 24 września 2019 r., III KO 101/19, niepubl.). W niniejszej sprawie – ze względu na ograniczone możliwości poruszania się oskarżonego oraz konieczność uzyskania pomocy innych osób w celu dotarcia na rozprawę – przeprowadzenie stosownych czynności w miejscu zamieszkania oskarżonego bez wątpienia czyni zadość wspomnianym wymogom konstytucyjnym oraz konwencyjnym.

W tym stanie rzeczy należało orzec, jak w sentencji postanowienia.

as